

STATUTEN
EN
HUISHOUDELIJK REGLEMENT
VAN DE
WESTFRIESE OUDEREN CLUB

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Alkmaar
Onder nummer 37093216

Uitgave: februari 2005

STATUTEN

Artikel 1

NAAM EN ZETEL

1. De vereniging draagt de naam “Westfriese Ouderen Club”, verkorte naam W.O.C.
2. Zij heeft haar zetel in de gemeente Drechterland.

Artikel 2

DOEL

Het doel van de vereniging is het organiseren van recreatieve biljartwedstrijden voor ouderen, in de ruimste zin van het woord.

Artikel 3

DUUR

1. De vereniging is aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Het boekjaar van de vereniging is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 4

LIDMAATSCHAP

1. De vereniging kent leden.
2. Leden zijn zij die zich schriftelijk als lid bij het bestuur hebben aangemeld en door het bestuur als lid zijn toegelaten. Hiervan blijkt uit een door het bestuur uitgegeven verklaring.
Ingeval van niet-toelating door het bestuur kan de algemene ledenvergadering alsnog tot toelating besluiten.
3. Leden kunnen slechts zijn biljartverenigingen met minimaal vijf leden. Het lidmaatschap is niet persoonlijk.
4. Een groep van vijf deelnemers binnen een verenigingslid, wordt een team genoemd. Voor alle deelnemers geldt een minimumleeftijd van vijfenvijftig jaar. Indien een aangesloten vereniging bestaat uit meerdere teams dan kan de vijfde deelnemer in een team komen te vervallen.

Artikel 5

1. Het lidmaatschap eindigt:
  - a. door opzegging van het lid;
  - b. door opzegging door de vereniging;
  - c. door ontzetting.
2. Opzegging van het lidmaatschap door het lid kan slechts geschieden tegen het einde van het boekjaar. Zij geschiedt schriftelijk aan het bestuur met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste vier weken.

Indien een opzegging niet tijdig heeft plaatsgevonden, loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende boekjaar.

Het lidmaatschap eindigt onmiddellijk:

- a. indien redelijkerwijs van het lid niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren;
  - b. binnen een maand nadat een besluit waarbij de rechten van de leden zijn beperkt of hun verplichtingen zijn verzwaaard, aan een lid bekend is geworden of medegedeeld (tenzij het betreft een wijziging van de geldelijke rechten en verplichtingen);
  - c. binnen een maand nadat een lid een besluit is medegedeeld tot omzetting van de vereniging in een andere rechtsvorm of tot fusie.
3. Opzegging van het lidmaatschap namens de vereniging kan tegen het einde van het lopende boekjaar door het bestuur worden gedaan:
- wanneer een lid na daartoe bij herhaling schriftelijk te zijn aangemaand op één november niet volledig aan zijn geldelijke verplichtingen jegens de vereniging over het lopende boekjaar heeft voldaan;
  - wanneer een lid heeft opgehouden te voldoen aan de vereisten die op dat moment door de statuten voor het lidmaatschap worden gesteld.

De opzeggingstermijn is ten minste vier weken. Indien een opzegging niet tijdig heeft plaatsgevonden, loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende boekjaar.

De opzegging kan evenwel onmiddellijke beëindiging van het lidmaatschap tot gevolg hebben, wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet kan worden gevergd het lidmaatschap te laten voortduren.

De opzegging geschiedt steeds schriftelijk met opgave van de redenen.

4. Ontzetting uit het lidmaatschap kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de vereniging handelt of wanneer het lid van de vereniging op onredelijke wijze benadeelt. Zij geschiedt door het bestuur, dat het lid zo spoedig mogelijk van het besluit in kennis stelt, met opgave van redenen. Het betrokken lid is bevoegd binnen één maand na de ontvangst van de kennisgeving in beroep te gaan bij de algemene ledenvergadering. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst. Een geschorst lid heeft geen stemrecht.
5. Wanneer het lidmaatschap in de loop van een boekjaar eindigt, blijft de jaarlijkse bijdrage voor het geheel door het lid verschuldigd, tenzij het bestuur anders beslist.

Artikel 6

DONATEURS

1. Donateurs zijn zij, die door het bestuur als donateur zijn toegelaten. Het bestuur is bevoegd het donateurschap door schriftelijke opzegging te beëindigen.

2. Donateurs zijn verplicht jaarlijks aan de vereniging een geldelijke bijdrage te verlenen, waarvan de minimale omvang door de algemene ledenvergadering wordt vastgesteld.
3. Donateurs hebben het recht om de algemene ledenvergadering bij te wonen. Zij hebben daarin geen stemrecht, maar wel het recht om het woord te voeren.

Artikel 7

CONTRIBUTIES

Ieder lid is jaarlijks een contributie verschuldigd. De hoogte van de contributie wordt vastgesteld door de algemene ledenvergadering.

Artikel 8

BESTUUR

1. Het bestuur bestaat uit tenminste vijf leden, natuurlijke personen, die uit hun midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aanwijzen.
2. De bestuursleden worden door de algemene ledenvergadering benoemd uit de leden van de vereniging.
De algemene ledenvergadering stelt het aantal bestuursleden vast.
3. Bestuursleden kunnen te allen tijde onder opgaaf van redenen door de algemene ledenvergadering worden geschorst en ontslagen. De algemene ledenvergadering besluit tot schorsing en ontslag met een meerderheid van twee/derde van de uitgebrachte stemmen.
4. De schorsing eindigt wanneer de algemene ledenvergadering niet binnen drie maanden daarna tot ontslag heeft besloten. Het geschorste bestuurslid wordt in de gelegenheid gesteld zich in de algemene ledenvergadering te verantwoorden en kan zich daarbij door een raadsman doen bijstaan.
5. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van maximaal drie jaar. Onder een jaar wordt te dezen verstaan de periode tussen twee opeenvolgende jaarlijkse algemene ledenvergaderingen. De bestuursleden treden af volgens een door het bestuur op te maken rooster. Een volgens het rooster aftredend bestuurslid is onbeperkt maal onmiddellijk herbenoembaar.
6. Indien het aantal bestuursleden beneden het in lid 1 vermelde minimum is gedaald, blijft het bestuur niettemin bevoegd. Het bestuur is verplicht zo spoedig mogelijk een algemene ledenvergadering te beleggen, waarin de voorziening in de vacature(s) aan de orde komt.
7. Op de vergaderingen en de besluitvorming van het bestuur is het bepaalde in de artikelen 11 tot en met 14 zoveel mogelijk van toepassing.

Artikel 9

1. Het bestuur is belast met het besturen van de vereniging.
2. Het bestuur is, met voorafgaande goedkeuring van de algemene ledenvergadering, bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een ander verbindt.

Artikel 10

1. Het bestuur vertegenwoordigt de vereniging.
2. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan de voorzitter tezamen met de secretaris of de penningmeester, dan wel de secretaris tezamen met de penningmeester.

Artikel 11

ALGEMENE LEDENVERGADERINGEN

De plaats waar de algemene ledenvergaderingen wordt gehouden wordt vastgesteld door het bestuur.

Artikel 12

1. Toegang tot de algemene ledenvergadering hebben de teamleiders van de teams van de aangesloten verenigingen die niet geschorst zijn, de donateurs, alsmede degenen, die daartoe door het bestuur en/of de algemene ledenvergadering zijn uitgenodigd, met een oproepingstermijn van minimaal tien dagen.
Een geschorst lid heeft toegang tot de vergadering waarin het besluit tot zijn schorsing wordt behandeld, en is bevoegd daarover het woord te voeren.
Indien een teamleider niet in de gelegenheid is om de algemene ledenvergadering bij te wonen, dan kan hij een teamgenoot afvaardigen, mits de secretaris daarvan tijdig in kennis gesteld is.
2. Met uitzondering van een geschorst lid heeft ieder team van elk lid één stem in de algemene ledenvergadering. Een stemgerechtigd team kan **niet** aan een ander stemgerechtigd team volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem.
3. Een eenstemmig besluit van alle stemgerechtigde teams, ook al zijn zij niet in vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het bestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van de algemene ledenvergadering. Dit besluit kan ook schriftelijk tot stand komen.

4. De voorzitter bepaalt de wijze waarop de stemmingen inde algemene ledenvergadering worden gehouden.
5. Alle besluiten waaromtent bij de wet of bij de statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven, worden genomen bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Bij staking van stemmen over zaken is het voorstel verworpen. Staken de stemmen bij verkiezing van personen, dan beslist het lot. Indien bij verkiezing tussen meer dan twee personen door niemand een volstreekte meerderheid is verkregen, wordt herstemd tussen de twee personen die het grootste aantal stemmen kregen, zo nodig na tussenstemming.

Artikel 13

1. De algemene ledenvergaderingen worden geleid door de voorzitter of de vicevoorzitter van de vereniging. Ontbreken de voorzitter en zijn plaatsvervanger, dan treedt één der andere bestuursleden, door het bestuur aan te wijzen, als voorzitter op. Wordt op deze wijze niet in het voorzitterschap voorzien, dan voorziet de vergadering daarin zelve.
2. Het door de voorzitter ter algemene ledenvergadering uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van een stemming, is beslissend.
Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.
Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het oordeel van de voorzitter de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid van de vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt.
Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
3. Van het ter algemene ledenvergadering verhandelde worden notulen gehouden door de secretaris of door een door de voorzitter aangewezen persoon.
Deze notulen worden in dezelfde of de eerstvolgende algemene ledenvergadering vastgesteld en ten blijke daarvan door de voorzitter en de secretaris van die vergadering ondertekend.

Artikel 14

1. Het boekjaar van de vereniging is gelijk aan het kalenderjaar.
Jaarlijks wordt tenminste één algemene ledenvergadering gehouden en wel binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene ledenvergadering. In deze algemene ledenvergadering brengt het bestuur zijn jaarverslag uit over de gang van zaken in de vereniging en over het gevoerde beleid. Het legt de balans en de staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring aan de algemene ledenvergadering over.
Deze stukken worden ondertekend door de bestuursleden; ontbreekt de

ondertekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. Na verloop van de termijn kan ieder lid in rechte vorderen van de gezamenlijke bestuurders dat zij deze verplichtingen nakomen.

2. De algemene ledenvergadering benoemt uit haar midden een kascontrolecommissie, bestaande uit twee leden en een reservelid, die geen deel mogen uitmaken van het bestuur. De commissie controleert voorafgaande aan de algemene ledenvergadering de boeken en bescheiden van de W.O.C. en legt verantwoording af over haar bevindingen tijdens de algemene ledenvergadering.
Bij toerbeurt treedt ieder jaar één der leden van de commissie af en er wordt terstond een nieuw lid benoemd.
3. Het bestuur is verplicht aan de commissie ten behoeve van haar onderzoek alle door haar gevraagde inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te tonen en inzage in de boeken en bescheiden van de vereniging te geven.
4. De commissie onderzoekt de in lid 1 en 3 bedoelde stukken.
5. Vergt dit onderzoek naar het oordeel van de commissie bijzondere boekhoudkundige kennis, dan kan zij zich op kosten van de vereniging door een deskundige doen bijstaan. De commissie brengt aan de algemene ledenvergadering verslag van haar bevindingen uit.

Artikel 15

1. Algemene ledenvergaderingen worden door het bestuur bijeengeroepen zo dikwijls het dit wenselijk oordeelt of daartoe op grond van de wet verplicht is.
2. Op schriftelijk verzoek van ten minste één/tiende gedeelte van de stemgerechtigde teams is het bestuur verplicht tot het bijeenroepen van een algemene ledenvergadering, te houden binnen vier weken na indiening van het verzoek. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot de bijeenroeping van de algemene ledenvergadering overgaan op de wijze als in lid 3 bepaald of door middel van een advertentie in tenminste één in Noord-Holland veelgelezen dagblad. De verzoekers kunnen alsdan anderen dan bestuursleden belasten met de leiding van de vergadering en het opstellen van de notulen.
3. De bijeenroeping van de algemene ledenvergadering geschiedt door schriftelijke mededeling aan de stemgerechtigden op een termijn van ten minste tien dagen. Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld.

Artikel 16

STATUTENWIJZIGING

1. Wijziging van de statuten kan slechts plaatshebben door een besluit van de algemene ledenvergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijzigingen van de statuten zullen worden voorgesteld.

2. Zij, die de oproeping tot de algemene ledenvergadering ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste tien dagen voor de dag van de vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgestelde wijzigingen woordelijk is opgenomen, op een daartoe geschikte plaats voor de leden ter inzage leggen tot na afloop van de dag, waarop de vergadering werd gehouden.
3. Tot wijziging van de statuten kan door de algemene ledenvergadering slechts worden besloten met een meerderheid van ten minste twee/derde deel van het aantal uitgebrachte stemmen.
4. De statutenwijziging treedt eerst in werking nadat daarvan een notariële akte is opgemaakt.
Ieder van de bestuursleden is bevoegd de akte van de statutenwijziging te doen verlijden.
5. Het bepaalde in de leden 1 en 2 is niet van toepassing, indien in de algemene ledenvergadering alle stemgerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn en het besluit tot statutenwijziging met algemene stemmen wordt aangenomen.
6. De bestuursleden zijn verplicht een authentiek afschrift van de akte van statutenwijziging en een volledige doorlopende tekst van de statuten, zoals deze na de wijziging luiden, neer te leggen ten kantore van het door de Kamer van Koophandel en Fabrieken gehouden register.

Artikel 17

ONTBINDING EN VEREFFENING

1. Het bepaalde in artikel 16 leden 1, 2, 3 en 5 is van overeenkomstige toepassing opeen besluit van de algemene ledenvergadering tot ontbinding van de vereniging.
2. De algemene ledenvergadering stelt bij haar in het vorige lid bedoelde besluit de bestemming vast voor het batig saldo, zulks met in achtneming van het feit dat de bestemming van het batig saldo altijd ten behoeve van een instelling voor ouderenzorg zal zijn.
3. De vereffening geschiedt door het bestuur.
4. Na de ontbinding blijft de vereniging voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten zoveel mogelijk van kracht.
In stukken en aankondigingen die van de vereniging uitgaan, moeten aan haar naam worden toegevoegd "in liquidatie".
5. De vereffening eindigt op het tijdstip waarop geen aan de vereffenaar bekende baten meer aanwezig zijn.
6. De boeken en bescheiden van de ontbonden vereniging moeten worden bewaard gedurende tien jaren na afloop van de vereffening. Bewaarder is degene die door de vereffenaars als zodanig is aangewezen.

Artikel 18

REGLEMENTEN

1. De algemene ledenvergadering kan een of meer reglementen vaststellen en wijzigen, waarin onderwerpen worden geregeld waarin door deze statuten niet of niet volledig wordt voorzien.
2. Een reglement mag geen bepalingen bevatten, die strijdig zijn met de wet of met deze statuten.
3. Op besluiten tot vaststelling en tot wijziging van een reglement is het bepaalde in artikel 16 leden 1, 2 en 5 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 19

SLOTBEPALING

Aan de algemene ledenvergadering komen in de vereniging alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen.

w.g.

Namens de W.O.C.:

J.P.N. de Haan, penningmeester

D.J. de Groot, secretaris

Notaris:

Mr. P.A.D. Morkum

De statuten zijn d.d. 21 oktober 2004 opgenomen in een notariële akte en gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel in Alkmaar onder nummer 37093216.

HUISHOUELIJK REGLEMENT

Artikel 1

ROOSTER VAN AFTREDEN BESTUUR

In 2003 treden af, de secretaris en de wedstrijdleider der competitie.

In 2004 treden af, de penningmeester en de wedstrijdleider der persoonlijke kampioenschappen.

In 2005 treden af, de voorzitter en de assistent wedstrijdleider.

Enz. enz.

Zij kunnen zich desgewenst herkiesbaar stellen.

Bij een tussentijdse vacature treedt de nieuwe functionaris in de plaats van de opgevallende plaats en blijft het vorenstaande van kracht.

Indien een bestuurslid uit functie treedt is hij/zij verplicht om alle gegevens en eigendommen van de W.O.C. ter beschikking te stellen aan de overige bestuursleden.

Artikel 2

VERPLICHTINGEN

Iedere vereniging moet de beschikking hebben overeen lokaliteit met minimaal twee biljarts. De kosten van onderhoud of huur van deze biljart komen voor rekening van de thuis spelende vereniging.

In elk team dient één der deelnemers de taak van teamleider op zich te nemen en bij thuis spelende wedstrijden de wedstrijdadministratie te voeren op de door het W.O.C.-bestuur aan te geven wijze en op de daarvoor beschikbaar gestelde formulieren. De wedstrijden moeten gespeeld worden vóór de door het W.O.C.-bestuur vastgestelde datum. In elke aangesloten vereniging dient één der leden de taak van verenigingssecretaris op zich te nemen, die verantwoordelijk is voor het doorgeven van de door het W.O.C.-bestuur aan hem/haar toegezonden berichten die mede bestemd zijn voor de deelnemers. Hij/zij is het correspondentieadres voor de aangesloten vereniging. De verenigingssecretaris geeft ieder jaar vóór 1 juni aan de W.O.C.-secretaris op uit welke deelnemers zijn/haar teams bestaan, op de daarvoor tijdig toe te zenden formulieren.

De verenigingssecretaris of, indien aanwezig, de verenigingspenningmeester, draagt zorg voor het innen der contributies van zijn/haar teams en het per bank betalen daarvan aan de W.O.C.-penningmeester met vermelding van verenigingsnaam en teamnummers, ieder jaar voor 1 september.

Artikel 3

WEDSTRIJDEN

De biljartwedstrijden kunnen georganiseerd worden in iedere spelsoort en worden gespeeld op werkdagen.

De algemene vergadering beslist over de spelsoort.

Naast het organiseren van biljartwedstrijden in competitieverband kan ook de mogelijkheid open staan om deel te nemen aan wedstrijden op persoonlijke titel. Iedere deelnemer aan deze wedstrijden is inschrijfgeld verschuldigd aan de W.O.C.-penningmeester, te betalen ieder jaar vóór 1 september.

De wedstrijdleader voor de persoonlijke kampioenschappen regelt aan de hand van het aantal inschrijvingen de wedstrijdindeling en wedstrijdregels. Inschrijving vindt plaats aan het adres van de W.O.C.-secretaris, ieder jaar vóór 1 september, op de daarvoor tijdig toe te zenden formulieren.

Artikel 4

BESTUURSVERGADERINGEN

Bestuursvergaderingen worden gehouden zo vaak als de voorzitter noodzakelijk acht. Zij worden gehouden bij toerbeurt bij de bestuursleden thuis. De gastheer of gastvrouw ontvangt een vastgestelde vergoeding. De door het W.O.C.- bestuur gemaakte kosten voor de W.O.C. kunnen gedeclareerd worden bij de W.O.C.-penningmeester, onder overlegging van bewijzen.

Artikel 5

AUTOVERGOEDING

Een bestuurslid kan de voor de W.O.C. verreden autokilometers vergoed krijgen tegen een bedrag van € 0,25 per kilometer.

Artikel 6

WEDSTRIJDREGELS

- a. De W.O.C. is een recreatieve biljartvereniging voor ouderen. Om die reden is het aan te bevelen, dat wanneer een speler de verkeerde speelbal dreigt te gaan hij/zij daarop gewezen wordt.
Indien desondanks de teller constateert (op welke wijze dan ook) dat met de verkeerde bal wordt gespeeld, dan dient hij/zij de betreffende speler hierop attent te maken en hem/haar af te tellen. De reeds gemaakte caramboles mogen worden genoteerd.
- b. Bij het librespel met kleine hoek moeten in de hoeken van het biljart witte krijtlijnen aangebracht worden. De thuisspelende teamleader is verantwoordelijk voor het aanbrengen van de lijnen. Deze lijnen lopen vanaf de lange band naar de korte band, 17 cm uit de hoek van de banden.

Indien de twee aan te spelen ballen in dit vak liggen, mogen er maximaal twee caramboles gemaakt worden. Na de tweede carambole moet ten minste één der aan te spelen ballen het vak verlaten hebben.

- c. Bij een moyenne van 10,00 en hoger mag de betreffende deelnemer kiezen tussen libre met grote hoek of kader 38/2.
- d. Bij het libre met grote hoek moeten in de hoeken van het biljart witte krijtlijnen aangebracht worden. Een speler in deze spelsoort moet zelf zorgdragen voor het aanbrengen van de lijnen. De lijnen lopen vanaf de korte band 28,75 cm uit de hoek naar de lange band 57,5 cm uit de hoek.
Indien de twee aan te spelen ballen in dit vak liggen, mogen er maximaal twee caramboles gemaakt worden. Na de tweede carambole moet ten minste één der aan te spelen ballen het vak verlaten hebben.
- e. Bij het kaderspel 38/2 moeten de kaderspelers zelf zorgdragen voor het aanbrengen der krijtlijnen en moeten een teller meenemen die in staat is om kader te tellen. Als deze krijtlijnen niet aangebracht zijn kan een kaderspeler zijn wedstrijd niet spelen. Ook bij deze spelsoort mogen, indien de aan te spelen ballen in één vak liggen, slechts twee caramboles gemaakt worden. Na de tweede carambole moet ten minste één der aan te spelen ballen het vak verlaten hebben.
- f. Bij competitiewedstrijden stoten de gastspeler bij de eerste partijronde uit met de witte ongemarkeerde bal. Bij de tweede partijronde stoot het thuis spelende team uit.
- g. Tellers (arbiters) dienen duidelijk hoorbaar te tellen. Indien aanwezig moet gebruik gemaakt worden van elektronische of handscoreborden, zodanig opgesteld dat de spelers deze kunnen aflezen. De teller moet erop toezien, dat de door hem geannonceerde aantallen op de juiste wijze door de schrijver genoteerd en bij elkaar opgeteld worden. Bij onregelmatigheden in de telstroken volgt een eventuele herberekening via het percentage-moyenne. Dit zal worden gedaan door de aanwezige wedstrijdleider of later door de competitieleider.
- h. Als een speler een bal raakt voor de echte stoot begint is dit **touché** en wordt afgeteld. Als een speler tijdens het stoten meerdere ballen gelijk raakt is dit **biljardé** en wordt eveneens afgeteld.
- i. Hebben één of meerdere ballen geen contact meer met het laken (inclusief de banden) dan dienen alle ballen in de beginpositie (aquitstoot) geplaatst te worden en wordt de veroorzaker afgeteld.
- j. Een carambole mag pas geteld worden nadat alle ballen stil liggen.
- k. Een speler moet bij het stoten met minstens één been op de grond staan.

- l. Halverwege een partij kunnen teller en schrijver wisselen van taak.
- m. Een biljarter die niet aan stoot is, is verplicht om te gaan zitten en te blijven zitten totdat hij/zij weer aan de beurt is. In voorkomende gevallen kan de thuisspelende teamleider in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van deze regel.
- n. Indien uit een team één der spelers niet aanwezig is, dan moeten twee andere spelers uit dat team ieder één wedstrijd extra spelen.
- o. Als een teamleider gebruik maakt van een reservespeler, dan moet hij/zij deze invaller plaatsen in de volgorde van de te maken caramboles en niet op de opengevallen plaats.
- p. Indien bij een nieuw opgegeven team na drie wedstrijdronde blijkt, dat het door hen opgegeven moyenne te laag is en zij de drie wedstrijdronde ruim winnend hebben kunnen afsluiten, dan worden de winstpunten teruggebracht naar een eindstand 9 – 9 en het verschil bijgeteld bij de drie tegenpartijen.
- q. Voor alle deelnemers wordt aan het einde van het seizoen het moyenne opnieuw berekend. Dit moyenne geldt voor het volgende seizoen.
- r. Bij wedstrijden voor de persoonlijke kampioenschappen moet een wedstrijdleider aanwezig zijn van de vereniging die in de betreffende locatie speelt. Hij/zij draagt zorg voor een goed verloop van de wedstrijden en het op juiste wijze invullen van de formulieren en het verzenden van deze formulieren naar het adres van de wedstrijdleider der persoonlijke kampioenschappen. Voor het adres zie het wedstrijdprogramma.
De speelvolgorde bij de persoonlijke kampioenschappen is als volgt: begonnen wordt met de deelnemer met het hoogste moyenne tegen de deelnemer met het laagste moyenne en op het andere biljart de twee overige deelnemers. Indien er twee deelnemers uit éénzelfde vereniging zijn, dan spelen zij de eerste partij. De tweede ronde start met de winnaar van de eerste partij tegen de verliezer van de andere partij en op het andere biljart de twee overige deelnemers. Bij een remise partij beslist de ter plaatse dienstdoende wedstrijdleider.
- s. Bij wedstrijden voor de persoonlijke kampioenschappen alsmede finalewedstrijden voor de competitie wordt via de bovenband getrokken. De speler wiens bal het dichtste bij de benedenband ligt bepaalt wie er begint.
- t. Deelnemers aan de persoonlijke kampioenschappen moeten zelf zorgdragen voor het meebrengen van een teller of schrijver.

- u. Indien een speler onsportief gedrag vertoont, kan de wedstrijdleider hem/haar daarop aanspreken.

Artikel 7

CONTRIBUTIE EN INSCHRIJFGELD

Het contributiebedrag **per team** wordt op de algemene ledenvergadering vastgesteld.
Het inschrijfgeld voor de persoonlijke kampioenschappen wordt op de algemene ledenvergadering vastgesteld.

Artikel 8

SLOTBEPALING

In gevallen waarin de statuten en/of het huishoudelijk reglement niet voorzien, beslist het bestuur.